EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 18.2.2005
KOM(2005) 58 lõplik

2002/0132 (COD)

EÜ asutamislepingu artikli 251 lõike 2 teise lõigu kohane

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE

mis käsitleb

nõukogu ühist seisukohta seoses ühendusse siseneva ja sellest väljuva sularaha kontrollimist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse vastuvõtmisega

2002/0132 (COD)

EÜ asutamislepingu artikli 251 lõike 2 teise lõigu kohane

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE,

mis käsitleb

nõukogu ühist seisukohta seoses ühendusse siseneva ja sellest väljuva sularaha kontrollimist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse vastuvõtmisega

1- TAUST

Ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule edastamise kuupäev (dokument KOM(2002) 328 (lõplik) – 2002/0132 COD):	25. juuni 2002
Euroopa Parlamendi arvamus esimesel lugemisel:	15. mai 2003
Muudetud ettepaneku edastamise kuupäev (KOM(2003)371 (lõplik) – 2002/0132 COD)	1. juuli 2003
Ühisseisukoha vastuvõtmine:	17.2.2005

2- KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Komisjoni ettepaneku peamine eesmärk on täiendada määrust 91/308/EMÜ, millega on kehtestatud finantseerimis- ja krediidiasutuste rahaliste tehingute järelevalve- ja teabesüsteem . Sel põhjusel soovitakse ettepanekuga kehtestada ühtlustatud kontrolli- ja teabekord ulatuslike ühendusse või sellest välja suunatud sularahaliikumiste puhul ning volitatakse riigi ametiasutusi rakendama asjakohaseid haldusmeetmeid, sealhulgas kohustades neid karistust välja kuulutama.

Seega aitaksid ettepaneku sätted ära hoida rahapesu ja terrorismi rahastamist.

3- MÄRKUSED ÜHISSEISUKOHA KOHTA

3.1 ÜLDISED MÄRKUSED

Komisjon tervitab asjaolu, et nõukogu kinnitas komisjoni ettepaneku peamisi põhimõtteid.

3.2 PARLAMENDI MUUTMISETTEPANEKUTE KAALUMINE ESIMESEL LUGEMISEL

Ühises seisukohas aktsepteeris nõukogu mitmeid parlamendi tehtud muudatusettepanekuid, sealhulgas järgmised peamisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 2, mis käsitleb artikli 95 lisamist õiguslikule alusele.

Muudatusettepanek 13, millega laiendatakse ettepanekus kasutatud mõiste “tšekk” ulatust.

Muudatusettepanek 15, mis selgitab vastavate pädevate asutuste rolli.

Nõukogu ei aktsepteerinud kõiki muid muudatusettepanekuid, sealhulgas järgmisi:

Muudatusettepanekud 1, 20, 21 ja 23: sularahakontrolli menetluste parema ja ühtlasema rakendamise tagamisel toetavad nõukogu ja komisjon EP soovitatud direktiivi asemel määrust.

Muudatusettepanekud 3, 4–8, 12, 14 ja 18: õiguskindluse tagamiseks ja eelkõige ühendusse sisenevate ja ühendusest lahkuvate suuri sularahasummasid omavate isikute võrdse kohtlemise huvides eelistavad nõukogu ja komisjon ühtset kohustuslikku lähenemist erinevalt EP muudatusettepanekust, mille kohaselt liikmesriikidel on võimalus kasutada kas kohustuslikku deklareerimist või süsteemi, mis põhineb avaldamisel pädeva asutuse nõudel.

Muudatusettepanek 16: nõukogu ja komisjon ei poolda deklareerimismenetluse või kontrollimise käigus saadud andmete edastamist keskandmebaasi, mida haldavad ühiselt liikmesriigid ja Europol. Määruse 515/97 (vastastikune abi) V ja VI jaotisega ette nähtud tolliinfosüsteem (TIS) kujutab endast võrdväärset vahendit sellele, mida soovitas EP.

3.3 NÕUKOGU LISATUD UUED SÄTTED

Nõukogu muutis mitmeid sätteid. Peamised muudatused on järgmised:

Lisaks akti esialgsele õiguslikule alusele – asutamislepingu artiklile 135 (tollikoostöö) – nõudis komisjon ka artikli 95 (siseturusätete ühtlustamine) kasutamist, et oleks selge, et kavandatud ühtsed kontrollimeetmed ühenduse välispiiridel aitavad ühtlasi kaasa siseturu toimimisele. Artikli 95 lisamist nõuti ka EP esimesel lugemisel. Komisjon aktsepteerib seda.

Geograafilist rakendusala muudetakse, et viia see vastavusse direktiivi 91/308/EMÜ geograafilise rakendusalaga. Komisjon aktsepteerib seda.

Efektiivse kontrolli tagamiseks võimalikult vähese bürokraatiaga, on deklareerimine kohustuslik, kuid selle võib esitada kirjalikult, suuliselt või elektrooniliselt. Nõukogu jagas parlamendi muret bürokraatiaohu suhtes, mis seondub üldise nõudega esitada kirjalik deklaratsioon, kuid eelistas kohustuslikul deklareerimisnõudel põhinevat ühtset süsteemi (kusjuures ametkondade ja deklarantide koormust on vähendatud tänu paindlikkusele nõuetes selle kohta, millises vormis tuleb deklaratsioon esitada). Komisjon toetab kohustusliku deklaratsiooni süsteemi ja aktsepteerib seda muudatust.

Mis puudutab karistusi deklaratsiooni esitamata jätmise eest, siis on asjakohane eeskiri viidud vastavusse teistes õigusaktides kasutatud standardtekstiga (karistuste tõhus, proportsionaalne ja hoiatav iseloom). Komisjon toetab seda.

Ei ole kindlaks määratud tähtaega, mille jooksul on õigus deklaratsiooni esitamata jätmise puhul sularaha kinni pidada. Õigus sularaha kinni pidada ja sularaha arestimistähtaeg põhinevad siseriikliku õiguse kohasel haldusotsusel . Komisjon aktsepteerib seda.

Komisjonil palutakse esitada EPle ja nõukogule hindamisaruanne neli aastat pärast määruse jõustumist. See vastab parlamendi muudatusettepanekus 22 esitatud samalaadsele taotlusele. Komisjon aktsepteerib seda.

Deklaratsiooni esitamise piirmäära alandati 15 000 eurolt 10 000 eurole. See erineb komisjoni algsest ettepanekust, mis oli identne direktiivis 91/308/EMÜ sätestatud piirmääraga. Nõukogu leidis siiski, et madalam piirmäär on õigustatud, sest sularaha piiriüleseid liikumisi on lihtsam teostada kui raha ülekandeid finantsasutuste kaudu ning tulenevalt ohust, et väiksemaid sularahasummasid kasutatakse eriti terrorismi rahastamiseks. Komisjon aktsepteerib seda.

Selleks et rahapesu ja terrorismi rahastamisega tulemuslikult võidelda, on osutatud, et liikmesriigid võivad kooskõlas asutamislepinguga jätkata ühendusesisese sularaha liikumise siseriiklikku kontrollimist. Komisjon aktsepteerib seda.

4. JÄRELDUS

Komisjon leiab, et ühine seisukoht kujutab endast vastuvõetavat kompromissi, vaatamata sellele, et kõiki EP muudatusi ei võetud arvesse.

Komisjon on siiski veendunud, et nõukogu ja parlamendi seisukohad on piisavalt lähedased eeldamaks,, et kokkulepe on lähitulevikus saavutatav, pidades eelkõige silmas kõigi osapoolte huvi täiustada kontrolli, et peatada raha sattumine terroristide ja kuritegelike organisatsioonide kätte.

5. PROTOKOLLI KANTUD NÕUKOGU AVALDUS

Üldine avaldus sõna “karistus” kasutamise kohta teeb selgeks, et sõna “karistus” kasutatakse tekstis neutraalses tähenduses, mis hõlmab ka haldus-, finants- ja muid sanktsioone. Komisjon aktsepteerib seda.